

Uffiċċju tal-Katekezi | Djoċesi ta' Għawdex
400 Sena tal-Inkwatru tal-Madonna Ta' Pinu | Sena Marjana Djoċesana 2018-2019

Novena tal-Milied 2018

IL-VERBI TA' MARIJA

għemil Marija f'rabta mal-ġrajja tal-Milied

Għal kull ġurnata tan-Novena:

- **TEMA:** In-Novena ser tkun marbuta mal-imġiba tal-Vergni Mbierka fi tliet mument partikolari – it-Thabbira, iż-Żjara, u l-Miġja ta' Kristu fid-dinja. Kull ġrajja hemm marbuta magħha tliet temi maqsuma fuq tlett ijiem.
- **INNU ĠDID:** Fl-ewwel ġurnata titqassam karta bl-innu “L-Ave tan-Novena tal-Milied”. Il-melodija hija dik tal-“Ave” ta' Lourdes. Kull ġurnata, dawk preżenti jitgħallmu l-istrofa marbuta mat-tema. Mit-tieni ġurnata 'l quddiem jtkantaw l-istrofi li jkunu ga tgħallmu kif ukoll il-ġdida li jkun imiss, b'tali mod li fl-aħħar jum jtkantaw id-disa' strofi flimkien. Idealment l-innu jtkanta fil-bidu tal-Quddiesa.
- **OMELIJA:** F'dan is-sussidju hemm suggerimenti ta' kif is-sacerdot jitratta t-tema tal-ġurnata fl-omelija.
- **ĠEST:** Kull ġurnata hemm marbut magħha ġest min-naħa tat-tfal u/jew dawk preżenti. Ara l-indikazzjonijiet marbuta mal-ġest li jkun imiss, speċjalment rigward x'hin ser isiru dawn il-ġesti u nnota jekk hemmx bżonn li jsiru xi avvizi fil-ġurnata ta' qabel.
- **RIGAL:** ALEXANDER LATEO, Għajnselmiż li joqgħod il-Kanada, bi pjaċir offra li jpitter pittura stil ‘cartoons’ għal kull tema. Dawn ser jiġu stampati b'tali mod li, wara l-Quddiesa, ikunu jistgħu jittiehdu d-dar u jiddendlu mas-sigra tal-Milied. Fl-aħħar ġurnata tan-Novena ser jitqassmu wkoll santi tal-Madonna ta' Pinu, li jiġu akkwistati direttament mis-Santwarju.

Dun Simon Mario Cachia, Dun Daniel Sultana
17 t'Ottubru 2018

L-‘AVE’ TAN-NOVENA TAL-MILIED

Titkanta fuq l-‘Ave’ ta’ Lourdes

1. Marija tisma’

F’Darek l-Anglu Gabrijeli

Ġie jtennilek bi tbissima:

“Kollok grazzja int mimlija!”

W int stagħgibt b’dik it-tislima. **Ave...**

2. Marija tistaqsi

“La tibżax”, hu kompla jgħidlek

Xhin staqsejtu bħal bil-ħniena

“Kif dan kollu jista’ jigrì

Ġaladarba verġni jiena?” **Ave...**

3. Marija taċċetta

X’hin spjegalek l-Anglu t’Alla

Int malajr mort tbaxxi rasek

“Il-qaddejja hawn hi qieghda:

Isir minni skont kif qallek”. **Ave...**

4. Marija tghaġġel

Ftit jiem wara tlaqt lil darek

Biex iżżur ’l Elisabetta

B’heffa, b’ghaġla, b’ferħ kbir fuqek

Li tmur tghinha mort taċċetta. **Ave...**

5. Marija tfahhar

U x’hin rajt dak l-ghaġeb kollu

Li mar għamel ma’ qaribtek:

“Ruħi tfahhar kobor Alla”

Bdejt int tkanta b’ferħ lil Sidek. **Ave...**

6. Marija tghin

Int domt tghin ’l Elisabetta

Tliet xhur shah ’il bogħod minn darek

Ma qgħadtx tara l’int Omm Alla

Imma lilha ghent minn qalbek. **Ave...**

7. Marija twelled

Meta kont ma’ żewġek f’Betlem

Tajt lid-dinja ’l Alla-Maghna

Waq t li l-angli għannek l-għanja:

“Glorja! Glorja ’l Alla tagħna!” **Ave...**

8. Marija turi

F'dak il-lejl ġew hdejk xi rġhajja
Biex ifittxu lill-Messija
Int urejthom il-maxtura
Bit-Tarbija fil-fisqija.

Ave...

9. Marija tilqa'

Hekk kif int ilqajt il-Maġi
Ġewwa darek kollha benna
Hekk int ilqa' lilna wliedek
Ġo Ta' Pinu w ġewwa l-Ġenna.

Ave...

L-EWWEL TLETT IJIEM: FIT-THABBIRA TAL-ANĠLU

1. Marija tisma’

L-anġlu qalilha: Ifrah, mimlija bil-grazzja, il-Mulej mieghek. Marija thawdet għal dan il-kliem. (Lq 1,28-29)

Messagg: Fir-relazzjoni tagħna ma’ Alla, is-smiġ huwa importanti. Bħall-kliem tal-anġlu lil Marija, Alla għandu għalina kliem li jferraħna u kliem li jistedinna għal hwejjeg sbieh. Għaldaqstant, għandu jkollna widnejna dejjem miftuħin biex naghrfu, fost il-ħafna ilhna, il-lehen ta’ Alla. Meta ma jirnexxilniex nisimġu, tinqata’ l-komunikazzjoni ta’ bejnietna. Hekk ukoll meta, għal xi raġuni, ma jirnexxilniex nisimġu lil Alla. Bis-smiġ tal-Kelma t’Alla nistgħu “naraw” lil Alla aħjar.

Għall-adulti: Fuq it-Tabor, Alla jistedinna ngħaddu mid-dehra tal-glorja għas-smiġ: “... isimġu lilu” (Mk 9,7). Marija, qabel ma laqgħet il-Kelma ta’ Alla f’għufha, laqgħetha b’widnejha u għalhekk, f’moħħa u f’qalbha.

Suggeriment għall-omelija: Tibda l-omelija (“Se nibdew in-novena, eċċ eċċ...”). Tintefa’ s-sound system. Il-predikatur jipprova jitkellem imma n-nies ma jirnexxilhomx jisimġuh. Wara ftit terġa’ tinxtgħel is-sound system. Il-predikatur jilmenta kemm hu diffiċli nikkomunikaw jekk ma nkunux nistgħu nisimġu lil xulxin. Wara ftit jintefa’ d-dawl tal-knisja (dejjem taparsi minħabba ħsarat), imma s-sound system tibqa’ taħdem. Minkejja li fid-dlam, il-predikatur ikun jista’ xorta jitkellem u jikkalma lin-nies – u kważi kważi jkompli l-omelija. Wara ftit tal-ħin jinxtgħel kollox.

Ġest: Preżentazzjoni tal-innu l-ġdid u l-kant flimkien tal-ewwel strofa. Għal-lum biss, jista’ jsir fi tmiem l-omelija u jerga’ jerga’ jigi repetut fl-aħħar tal-Quddiesa.

2. Marija tistaqsi

Marija qalet lill-anġlu: Kif ikun dan, ladarba ma naghrafx raġel? (Lq 1,34)

Messagg: Mhux biżżejjed tisma’, imma jeħtieġ li tifhem. Għaldaqstant, il-mistoqsijiet huma importanti. Min jistaqsi juri interess f’dak li qed jisma’ – min ma jinteressahx, ma jistaqsix. Marija tistaqsi mhux biss għall-ksib ta’ iktar informazzjoni imma għax kienet umli biżżejjed li terġi f’idejn min kien jaf iktar minnha!

Għall-adulti: Hemm differenza bejn informazzjoni u għerf. Min jistaqsi għall-informazzjoni frott il-kurżità jew iz-zekzik, mhuwiex bħal min ifittex li jkollu l-għerf li għandu l-ħila jagħraf fejn hu l-Ispirtu ta’ Alla fil-ħajja tiegħu (dixxerniment).

Suggeriment għall-omelija: Djalogu bejn tifla u nanna: in-nanna tistaqsi lin-neputija jekk tafx tagħmel il-qagħaq tal-għasel. It-tifla tgħid li ma tafx, imma li se tfittex fuq Google: issib u taqra r-riċetta. In-nanna tgħidilha: ‘Mhux eżatt, lili trid tistaqsi!’ u tirrakkuntalha kif isiru l-qagħaq b’aktar dettalji u emozzjonijiet (riħa, swaba’ ħfief fid-dqiq, l-istennija biex jittiekl, id-daħk li kienu jidhku hi u ħutha eċċ...) Niftakru wkoll fi kliem l-antiki: Ibni, għożż iż-żmien – Il-mistoqsija oħt il-għerf – Kliem ix-xiħ żomm fih...

Ġest: Tgħanniqa lill-ġenituri u n-nanniet waqt il-mument tal-paċi.

3. Marija taċċetta

Qalet Marija: Hawn jien, il-qaddejja tal-Mulej, ha jsir minni skont kelmtek! (Lq 1,38)

Messaġġ: Ladarba wieħed ikun sema’ u mbagħad fehem dak li Alla jrid minnu, ikun jonqos biss pass: li jwettaq dak li sema’ u fehem. L-ubbidjenza tinbena fuq il-fiduċja li Alla jitlobna nagħmlu biss dak li jgħiblna l-hena tassew. Il-kontra tal-fiduċja huwa l-biża’, li tissuspetta li Alla se jidhak bina (bħalma daħħlilna f’moħħna s-serp tal-Eden). Bħal Marija, meta nintebhu bis-sabiħ ta’ dak li jitlobna Alla, ikollna seba’ mitt sena sakemm dan isehħ.

Għall-adulti: Alla ma jitlob xejn mingħandna, imma jixtieq jagħtina kolloxx. L-ubbidjenza lejn Alla mhijiex ċaħda tal-libertà tagħna, imma wieħed mill-isbaħ atti ta’ libertà li wieħed jista’ jwettaq, għaladarba l-ubbidjenza mhijiex “għamja” imma “fiduċjuża”: isserraħ fuq il-fidi li Alla jhobbna u li ma jrid xejn ħlief il-ġid tagħna.

Suggeriment għall-omelija: Esperjenza ta’ vokazzjoni: “hawn jien” (tista’ tkun ta’ persuna miżżewġa, persuna kkonsagrata, esperjenza ta’ missjunarju, eċċ...). Wara, il-predikatur innifsu jista’ jżid l-esperjenza tiegħu. Toħroġ l-idea li dakinhar li aċċettaw ma kinux jafu eżatt għalxiex deħlin, imma afdaw f’Alla u llum ma jiddispjaċihomx (ovvjament, afdaw lil Alla wara li semgħu sewwa u staqsew permezz tat-talb u għajnuniet oħra).

Ġest: Tberik tal-pastur tal-Madonna wara l-prietka.

IT-TLETT IJIEM LI JMISS: IŻ-ŻJARA

4. Marija tgħaġġel

F'dawk il-granet, Marija qamet u marret thaffef lejn l-gholjiet. (Lq 1,39)

Messagġ: Xi kultant mhuwiex f'waqtu li wiehed jgħaġġel, imma xi kultant jehtieg li wiehed ihaffef. Il-heffa hija marbuta mal-ferħ, ma' dak li jferraħna. It-telqa, min-naħa l-oħra, hi marbuta ma' dak li ma jqanqalniex, ma' dak li ma jinteressaniex. Meta jien misjuq mill-imħabba u l-ferħ, l-għaġla ma tistax ma tkunx tajba – bħal Marija li thaffef tmur għand Elizabbetta.

Għall-adulti: Il-heffa ta' Marija, il-heffa tar-rġajja, il-heffa tad-dixxipli msejha minn Ġesù fuq xatt il-baħar, il-heffa ta' Żakkew, il-heffa ta' dak li sab teżor moħbi f'għalqa: “minnufih”, għax għarfu li Ġesù hu teżor li m'għandux jintilef. Meta l-hena tal-Vangelu jidhol f'qalbna, ħajjitna ssir heġġa. Meta, bil-kontra, jiena medhi fil-ħafna xogħol bla ma jien misjuq mill-imħabba, allura ħajti ssir ghejja, tixrid il-moħħ, ħafna truf mibdiya u xejn konkluz.

Suggerimenti għall-omelija: Jiġu pprezentati tliet tipi ta' għaġla f'sens ħażin u tliet tipi ta' għaġla f'sens tajjeb. Il-ħżiena jistgħu jkunu: tfexfix fl-istudju/skola, nirrispondi fil-familja u niġġieled/niġġudika mal-ħbieb. It-tajbin jistgħu jkunu: nagħmel il-homework fil-ħin, żveljarin/qawmien fil-pront u ma nħallix lill-ħbieb jistennew.

Ġest: Jitressqu quddiem l-artal kartolini li t-tfal ikunu ppreparaw minn qabel għall-anzjani tal-parroċċa – mod tajjeb ta' kif ‘ngħaġġlu’ biex naqsmu l-ferħ tagħna ma' min għandu bżonn. Dawn imbagħad jitqassmu lill-anzjani/morda tal-parroċċa fl-isptarijiet u/jew fid-djar.

5. Marija tfahhar

Qalet Marija: Ruhi tfahhar il-kobor tal-Mulej! (Lq 1, 46)

Messagġ: Meta wiehed jagħraf kemm doni għandu, kemm tah rigali Alla, ma jistax ma jirringrazzjahx. Il-kelma “grazzi” hija minn tal-ewwel li nitgħallmu (anke meta nsieferu, nippruvaw nitgħallmuha bil-lingwa tal-post). Hekk ukoll fir-relazzjoni tagħna ma' Alla fit-talb, il-kelma “grazzi” għandha tkun minn ta' quddiem. Għalhekk tidher l-importanza tat-talb, imma mhux talb għall-għajnuna biss imma wkoll it-talb ta' tifhir u t-talb ta' ringrazzjament.

Għall-adulti: Sikwit niffissaw fuq l-affarijiet li sejrini ħażin, fuq dak li m'għandniex u li jixtieq li jkollna. Meta naqgħu f'dawn il-ħsibijiet nispiċċaw ingorru u jkun diffiċli

nirringrazzjaw u nfahhru lil Alla. Hu sabih li nieqfu ftit, ninnutaw il-ġid li Alla għamel magħna, u nitolbu, speċjalment quddiem Ġesù Ewkaristija.

Suggeriment għall-omelija: Jintwera *clip* dwar esperjenza qawwija ta' xi hadd li, għalkemm marid, xorta jitbissem u jrodd ħajr lil Alla. (Eżempju, *clip* mill-bijografija ta' Gilbert Simiana: <https://www.youtube.com/watch?v=CkwvGsAfeA4> “Gilbert Simiana – Skjetti 18/03/2016”)

Ġest: Bħala att ta' tifhir lill-Mulej, it-tfal iġibu magħhom fjura biex imbagħad, wara t-tqarbin (jew f'hin iktar opportun skont id-drawwiet tal-post) iressquha quddiem is-Sagrament.

6. Marija tghin

Marija baqghet ma' Elizabetta għal tliet xhur. (Lq 1,56)

Messagġ: Il-ferħ tassew – dak il-ferħ li jhegġiġna – jinqasam mal-oħrajn, igawdu minnu l-oħrajn. Ir-rigali li jagħtina Alla – u li tagħhom nirringrazzjawh u nfahhruh – jibqgħu sbieħ biss jekk naqsmuhom mal-oħrajn, jekk igawdu minnhom l-oħrajn. Il-ferħ li jkollna f'qalbna għax nemmnu f'Alla u nagħmlu r-rieda tiegħu, trid tidher bl-għajnuna tagħna, bla ebda interess, lill-proxxmu kollu tagħna.

Għall-adulti: Ma nagħmlux bħan-nies ta' Betlem, imma bħal Marija m'Elisabetta... dak li ma trid li jsir miegħek, aghmlu qabel int ma' haddiehor! Wara kollox, dak li se niehdu magħna mhuwiex dak li żammejna għalina, imma dak li tajna lill-foqra: “...dan għamiltuh miegħi” (Mt 25,40).

Suggeriment għall-omelija: Din id-darba l-ġest u l-omelija jitwaħħdu. Isir it-tifsir tal-ġesti ta' karità li n-Nisrani marbut li jagħmel. (Tista' tissemma s-sigra tal-karità f'dawk il-parroċċi li fihom issir diġà, jew f'dawk il-parroċċi li jixtiequ jibdew din l-inizjattiva.) Matul l-omelija, it-tfal iressqu lejn l-artal l-ikel/il-flus li jkunu għabu magħhom.

Ġest: It-tfal jistgħu jew jixtru xi haġa minn flushom, jew iġibu l-flus stess, jew inkella, fejn teżisti s-sigra tal-karità, jieħdu biljett il-ġurnata ta' qabel u dak li hemm miktub iġibuh magħhom.

L-AHHAR TLETT IJIEM: IL-MIĠJA TAL-MESSIJA

7. Marija twelled

Marija ghalqilha ż-żmien biex tehles, u wildet l-ewwel iben tagħha, fisqietu u medditu f'maxtura. (Lq 2,6-7)

Messaġġ: Lil Marija nsejġulha “Omm Alla”, għaliex ġarret fil-ġuf, tat it-twelid u rabbiet lil Ġesù. Fl-għar ta' Betlehem dan kollu jidher ċar għall-ewwel darba. Għal din il-missjoni tagħha, Marija hejjiet ruħha bis-smiġġ, bit-talb, bil-karità... bħalma għedna fil-jiem li għaddew. Bl-istess mod, aħna li ngħixu dak kollu li għedna s'issa, jgħinna nkunu “omm Ġesù”.

Għall-adulti: “Kull min jagħmel ir-rieda ta' Alla, dak huwa (hija, u oħti, u) ommi” (Mk 3,35). Tkun ‘omm Ġesù’ jfisser li l-frott ta' għemilek ikun li jidher aktar Ġesù fis-sbuhija kollha tiegħu, quddiem kulhadd: “biex jaraw l-għemejjel tajba tagħkom u jagħtu gloriya lil Missierkom li hu fis-smewwiet” (Mt 5,16).

Suggerimenti għall-omelija: Esperjenza ta' omm ta' tarbija tat-twelid u li permezz tagħha ssir spjegazzjoni tar-relazzjoni materna bejn Marija u Ġesù: Ġesù li kien jiddependi minn Marija, sqietu, libbsitu, għallmitu, eċċ...

Ġest: Tberik tal-Bambini wara l-prietka.

8. Marija turi

Ir-rghajja sabu lil Marija u 'l Ġużeppi, bit-tarbija mimduda f'maxtura. (Lq 2,16)

Messaġġ: Fid-dlam tal-lejl, Marija wriet lil Ġesù, id-dawl tad-dinja, lir-rghajja li waslu fl-għar. Il-laqgħa mad-Dawl ġabet ferħ kbir fir-rghajja preżenti. Hekk ukoll fil-hajja tagħna, Marija turina d-Dawl ta' dejjem u tistedinna biex, meta niltaqgħu ma' dan id-Dawl, aħna wkoll immorru fid-dinja u nxandru lid-Dawl, li hu Kristu l-Mulej.

Għall-adulti: Ġesù ma jridx li aħna niftaħru jew li nithabtu biex nidhru. Imma jrid li jidher ċar li f'hajjitna qed jaħdem hu, qed isalvana hu. B'dan il-mod inkunu bħal “belt fuq muntanja li ma tistax tinheba” (Mt 5,14), inkunu dawl ta' Kristu għall-oħrajn: “Intom dawl tad-dinja” (Mt 5,14).

Suggerimenti għall-omelija (u illum, għall-Quddiesa wkoll): Tista' ssir Quddiesa mdawla biss bid-dwal tax-xemgħat u fl-omelija tiġi spjegata li bħalma xemgħa, żgħira

kemm hi żgħira, tagħti ftit tama u faraġ lil min jinsab fid-dlam, hekk ukoll kull kelma, kull ġest li nagħmlu f'isem Kristu, ikun ta' faraġ u ta' tama għal ħafna.

Ġest: Xi tfal iressqu xemgħa fil-purċissjoni tal-bidu tal-Quddiesa u jpoġġuha qrib il-maxtura vojta. It-tfal jistgħu wkoll iġibu magħhom xi xemgħa biex titbierrek u jeħduha magħhom id-dar biex jixegħluha quddiem il-Bambin/Presepju.

9. Marija tilqa'

Il-maġi dahl u d-dar u raw lit-tifel ma' ommu Marija. (Mt 2,11)

Messagġ: Marija tilqa' lill-maġi fid-dar tagħha, u tippreżentalhom lil binha Ġesù. Fid-dar ta' Marija – li fuq kollox hija d-dar ta' Binha Ġesù – hemm post għal kulhadd, b'mod speċjali għal min terraq ħafna u kellu jfittex qatigh sakemm wasal hemm. F'Għawdex, mid-dar tagħha, Marija stednitna "EJJA", biex inkunu nistgħu niltaqgħu ma' Ġesù. Is-Santwarju Ta' Pinu huwa post fejn nagħmlu l-esperjenza tal-maġi: wara mixja tul it-triq (pellegrinaġġ), naslu fid-dar ta' Marija u hemm niltaqgħu ma' Ġesù u quddiemu nifthu t-teżor ta' qalbna.

Għall-adulti: Il-vera devozzjoni lejn Marija hija dik li twassalna għand Ġesù li miet u rxoxta għalina. Huwa providenzjali li dak li nikkontemplaw fl-inkwatu u fid-devozzjoni Ta' Pinu (it-"tliet avemarijiet") huwa l-misteru tal-Għid tagħha, li hu xbieha tal-misteru tal-Għid ta' Kristu, iċ-ċentru tal-fidi tagħna. Il-Madonna Ta' Pinu tilqagħna f'darha biex tfakkarna li aħna pellegrini fuq din l-art u ċittadini tas-sema.

Suggerimenti għall-omelija: Marija tiġi mqabbla mal-istilla tal-Maġi: kif l-istilla kienet għall-Maġi ta' stedina kontinwa biex imorru jiltaqgħu mal-Mulej, hekk ukoll Marija, hija bħal dik l-istilla tal-Maġi: tistedinna biex immorru għand Binha. F'dan il-mument tiġi rrakkontata l-istorja tal-Madonna Ta' Pinu (anki permezz ta' *play* qasira).

Ġest: Flimkien mal-aħħar stampa, titqassam ukoll santa tal-Madonna Ta' Pinu.